

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту історії України НАН
України

У разі передруку матеріалів узгодження з видавцями обов'язкове

Тексти статей подані в авторській редакції.

Адреса редакції: 01001, м. Київ, вул. Грушевського, 4
e-mail: ruthenica@history.org.ua
Факс: (044) 229-63-62

ISBN 966-02-2443-5

© Ruthenica, 2002

© Автори статей, 2002

RUTHENICA

ТОМ I

Наукові редактори
Володимир Ричка, Олексій Толочко

2002
КИЇВ

Зміст

Передмова	7
Юрій Павленко Теоретико-методологічні засади дослідження етногенезу східнослов'янських народів у цивілізаційному контексті	9
Ростислав Терпиловський Біля витоків слов'янства (за матеріалами Подніпров'я)	25
Вадим Майко Іудейські елементи в матеріальній культурі населення південно-східної Таврики другої половини X ст.	41
Денис Козак Етнічні процеси на Волині та Галичині в ранньоримський час (археологічний аспект)	48
Антон Горский О древнерусских «землях»	55
Олександр Моця З «міфів народів світу»: про час появи східнослов'янських націй	64
Валентин Седов Древнерусская народность и предпосылки ее дифференциации	70
Олексій Стрижак До питання про Дунайську прабатьківщину слов'ян	74
Георгий Штыхов У истоков белорусской народности	85
Сергій Сегеда Деякі питання походження та етнічної історії населення Русі-України за даними антропології	89
Едуард Загорульский О времени и условиях формирования древнерусской народности	105

Алексей Толочко Воображённая народность	112
Сергей Щавелев Еще раз о бронзовом идоле из Черной могилы	118
Аркадій Козловський Населення Південного Подніпров'я в другій половині XIII — середині XV ст.	128
Сергей Белецкий Лично-родовые знаки князей-Рюриковичей на металлических подвесках XI в.	134
Наталя Юсова «Проблема давньоруської народності» в праці В. В. Мавродіна «Образование Древнерусского государства» (1945 г.)	152
Олександр Колибенко Про чисельність населення Переяслава Руського (спроба реконструкції) .	164
Михайло Браичевський Кримська сесія 1952 року	175

Наукове видання

RUTHENICA

Том I

Відповідальні редактори:
Володимир Ричка, Олексій Толочко

УДК [(367)+(477)] 08

Ruthenica. Том I. — К.: Інститут історії України НАН України,
2001. — 185 с.

ISBN 966-02-2443-5

В першому випуску періодичного збірника наукових праць увага здебільшого зосереджена на дискусійній проблематиці етногенетичних процесів на українських теренах доби раннього середньовіччя. Збірка об'єднує різнопланові за характером та жанром теоретичні, історико-етнологічні, антропологічні, історіографічні та археологічні дослідження фахівців з України, Росії, Білорусії.

Автори вміщених матеріалів висловлюють особисту точку зору, що не обов'язково збігається з точкою зору редколегії.

Розраховано на науковців, викладачів та студентів вузів, широкий читацький загал.

Редактор
Віктор Кузнєцов

Комп'ютерний набір здійснили:
Т. Басанець, О. Романова, Н. Юсова

Оригінал-макет підготував
О. Мостяєв